

Jönnek a kemény fagyok – így etessük a madarakat

Már a régiek is tudták, hogy ha a megfelelő madárfajokat télen a kertjükbe csábítják, akkor tavasszal és nyáron kevesebb kártevővel kell megküzdeniük. Ezért szoktak a tanyákon mind a mai napig zsírt, hájat és magokat tenni az etetőkbé. De nemcsak ott, hanem a városokban is hasznos lehet a madarak etetése. Elmondjuk, miért.

Nemsokára eljönnek a tél leghidegebb nappalai és éjszakái. Ilyenkor rendkívül fontos, hogy ha őszelel kezdtük a madarak etetését, most akár naponta is ellenőrizzük az etetők állapotát, feltöltöttségét. Bár a telet a madarak emberi segítség nélkül is képesek átvészelni, de az embernek és a madárnak is jó, ha a kertünkben vagy a házunk közelében etetőt állítunk fel. A madarak ugyanis nemcsak az etetőben lévő magokat eszik meg, hanem a földön, fákon található kártevőket, rovarokat és gyommagvakat is. Ezért az etetés célja nem az életben tartásuk, hanem a közelünkbe csalogatásuk.

A legfontosabb a folyamatosság. Ha őszelel egy udvari vagy utcai etetőhöz szoktattuk őket, akkor a leghidegebb téli napokban gyakrabban töltjük fel azokat fekete napraforgóval, magokkal, esetleg akasszunk ki számukra egy-egy almakarikát is. A legjobbat akkor tesszük a madarakkal, ha minden évben ugyanott állítjuk fel az etetőt és késő ősztől a fagyok megszűnéséig folyamatosan töltjük. A madarak – röpképességük megőrzése érdekében – nem tartalékolnak, minden nap csak annyi ennyit vesznek magukhoz, ami az aznapi energiaszükségletüket fedezi. Ha rászoknak egy etetőre, és egy nap üresen találják, akkor nem biztos, hogy nappal elegendő mennyiségű eleséget tudnak magukhoz venni máshonnan és az sem biztos, hogy így képesek lesznek túlélni az éjszakai fagyokat.

Mivel etessünk? A madarak számára ideális eleséget három nagy csoportba sorolja a Magyar Madártani Egyesület.

- **Fekete napraforgó és egyéb olajos magvak.** A madarak számára a leginkább ideális az úgynevezett ipari napraforgó, amibe keverhetünk más magokat, kölest, nem szózott és nem pörkölt tört diót, mogyorót.

Fotó: Freepik.com

- **Állati zsiradék.** A magvakhoz hasonlóan nagyon fontos a madarak szervezetének a zsiradék, amely lehet kacsá-, liba- vagy sertésháj, faggyú vagy akár sótlan vaj is. De a kereskedelmi forgalomban kapható cinkegolyók is zsiradékkal vannak megformázva.
- **Alma és bogyós gyümölcsök.** A legolcsóbb, esetleg kicsit megpuhult alma a madaraknak igazi csemege lehet. A bogyókat és a gyümölcsöket minden lágyevő madár szívesen fogyasztja. Ezeket lehetőleg szűrjük vagy akasszuk a fák ágaira, néhányat tehetünk a földre is, hogy hóolvadás után is élelemhez jussanak belőle a madarak.

Amit **soha ne** tegyünk az etetőbe az a kenyérszelet, a kenyérmorzsa, a chips, bármilyen sós nassolni való és sós vagy pörkölt magvak. Ezek rendkívül veszélyesek, a napokig az etetőkben hagyott kenyér például erjedésnek indul és gyomor- és bélgyulladást okoz a madaraknak, akik ebbe el is pusztulhatnak. Ez a szabály vízimadarak esetében is igaz. Az ő etetésünk nemcsak felesleges, de rendkívül veszélyes is az állatokra nézve.

Az etetőt elkészíthetjük házilag, akár egy kiürült flakonból, de a magvakat szórhatjuk a megtisztított talajra is, de akár egy virágalátét is megteszi egy fatuskóra helyezve. Nem minden madár szeret a fák ágain táplálkozni, vannak kifejezetten olyan fajok, amelyek a földről csipegetnek. A fontos az, hogy az etetőt óvjuk a csapadéktól, vagyis tegyünk rá valamiféle tetőt vagy rendszeresen távolítsuk el róla a havat.

Az etetőt legalább hetente ellenőrizzük, előfordulhat ugyanis, hogy látszólag tele van, benne mégis csak maghéj található. És ne feledjük, onnantól, hogy ősszel kihelyezünk egy etetőt, felelősséget vállaltunk az odalátogató madarakért. A táplálék folyamatos pótlásáról márciusig, a költési időszakig gondoskodni kell. Amikor azonban kikeltek a fiókák, ki kell üríteni az etetőket, mert egyes fajok magokat is vihetnek a fészekbe, amit a fiókák nem tudnak megemészteni, ezért elpusztulhatnak.

Forrás: Ökopolisz Alapítvány honlapja 2021-01-18